

J. B. BERGEN

Ms. 27 g

Ed. B. Giersten.

g / Protokol
for Juryens 2de særskilte
Udvalg.
Katalogens No 27 1868

Bergen.

U. B. BERGEN

Ms. 27g

Juryens særskilte Udvalg b,
for Fiskernes Poliger, Deklaration og
Proviant m. m. samt populære Skrifter,
har herved den Ære at forelægge den sam-
lede Jury Resultatet af dens Undersø-
gelse:

Af det Rago Lager, som hen-
føres under dette Udvalg af Juryen
findes ingen saa fuldstændig Samling
udskillet, at man deraf faar nogen klar
Oversigt over denne Side af Fiskeri-bedrif-
ten; imidlertid er dog de vigtigste Pien-
dommeligheder repræsenterede.

J. L. Jertoft fra Dalstad

har udstillet en Model af et Logishus,
eller Rorbod, saaledes som disse bruges
i Lofoten. Modellen er i det væsentlige
korrekt og Indretningen af Rorboden
ansaaes hensigtsmæssig. — Medens
Fiskerne i Lofoten saadvanlig holdes sig
paa et bestemt Fiskevær og der bekvem-
mer kan have Polig i Land hos
Fiskeværerne, der ogsaa har sørget der-
for til et saa stort Antal Fiskere, som

Stadig tilhøier Fiskeveret, er Forholdet
noget noget anderledes paa Vaarsiden
fisket, hvor Almueen maa følge Fiskets
Gang, og samles i sin hele Masse paa
enkelte velværende Steder. Her vilde det
være umuligt overalt ~~i saa stort Maade~~
paa de forskjellige Steder hvor Fisket slaar til, at have Logis-huse i saa
stor Maade at de kunde optage hele den fiskende
Almue. Her er det derfor nødvendigt
at Logiet ogsaa er flytbart, og dertil brü-
ges da hensigtsmassigt Logis-fartøier,
som eens af de forskjellige Motelay eller
Gamlay og følger med disse under hele
Fisket fra Sted til Sted.

Model af et saadant Logis-fartøi er
udstillet af

John Valentinsen i Høigesund,
der gives et godt Begreb om Indred-
ningen ombord og Anordningen i det
Hele, men er uden Værd som egent-
lig Model.

Fra Raadmand Kampovski, Koen,
er udstillet Model af en russisk Fi-
skerhytte, ansagelig korrekt, den er af
et langt ufuldkomnere og simpleere
Slags end de norske Rorboder. Det an-
tages at de to brügelige Sorter af Logis
tilfredsstiller de Fordringer, som med
Rimelighed kan stilles under de ven-
dommelige Fiskeforholde, og det gjælder
altsaa kun heraf at skaffe nok til den
hele fiskende Almue.

af Deklæringsgjenstande vare forskjel-
lige udstillede, men meget faa af disse
havde noget særdeles ved sig som tildrog
sig Opmærksomhed som nye Forbedringer.

Derimod var det merke hensigtsmæssigt, ordentligt og godt om end simpelt, og da det alt var aldeles som det ialmindeligst bruges af alle, kun lidt forskjelligt paa de forskjellige Fiskerier, tør man deraf slutte at Fiskernes Bekledning i Regelen er hensigtsmæssig og tiltrækkelig. — Af ydre Bekleedningsstykker er der to væsentlig forskjellige Slags, nemlig Skindklæder og Pliedklæder. Begge Sorter konkurrerer med hinanden. De første, især naar de ere af Gedeskind, ere uengetelig bedre end Pliedklæderne, da de ikke briste saa let i Stulden, og ere meget varigere i det Hele; men saa ere de ogsaa saa meget kostbarere ved første Anskaffelse, at denne falder vanskeligere for den fattige Fisker, end naar han kan hjælpe sig med Pliedklæder. Disses Lethed og Prisbillighed ialfald ved første Anskaffelse er altid et Fortrin. Deres Indførelse paa Fisket maa derfor anses for en stor Vinding, thi først efter den Tid er det bleven Regel at have en vandtet Overklædning. Da de let briste og ere mindre stærke i det Hele, er det imidlertid et Spørgsmaal om ikke Skindtyre i Langden bliver billigere, naar Fiskeren kan overkomme det første Udlay, ligesom ogsaa den Omstændighed at de ere næsten i Brui-

gellige i streng Kuld altid ved de
nordre Fiskerier vil haandhave Skind-
hyrens Forrang.

Lockert & Pilsen i Skjoldhavn
har udstillet en fuldstandig Gede-
skinds Beklædning, hvor baade
Materialet og Arbeidet er særdeles
gødt, men Prisen, 2 Spæer, som forøv-
rigt neppe er for høi for dette Arbeide,
vil dog være saa høi at en stor Del
af Fiskerne ikke vil kunne over-
komme Udlaget. For denne Aaar
tilbage, skjøndt antagelig i sit Slags,
for skjellige andre Skindklæder udstil-
ede af

N. Schønning i Stamsvind,

Proprietær Levanger i Orkedalen

Anders Nielsen Thna, Bod,

men ved alle mangler Angivelse af
Prisen, som er aldeles nødvendig ved
Bedømmelsen af dette Slags Sager.

Af Hieklædeme staaer ubetinget
øverst de af

John Martin, Cellardyke,

udstillede Sager, og ere disse udmær-
kede baade hvad Snittet paa Klæ-
deme, Hieindvætningen og Prisen
omkring 2 Spæer for fuldstandig Klædning
angaar.

Frerudeles har

Ande i Høiagesvind

udstillet gode Hieklæder.

ligeledes

Clavis Pörs Lind i Bergen,
hvis Sydvester især tildrog sig Opmerk-
sommelighed ved uensigtssamtidig Facor og
J. A. Asmundersen, Høigesund, —

Et Par franske Söstøvler for 22 fr
vare udstillede af

Adonis i Boulogne,
der vare af fortrinlig Sort og i For-
hold til Arbeidet særdeles billige.

De af J. L. Sertoft

udstillede Støvler, ligesom ogsaa de
fra J. T. Ove i Høigesund
udstillede, ~~vare~~ ^{ere} ~~er~~ ~~identifflarbeide~~ or-
dentligt Arbeide, men taale ikke Sam-
menligning med de franske.

De fra

Raadmand Kampovski i Kæn,
udstillede Söstøvler udmærkede sig ved
sin Prisbillighed — Spd 80 for lange
Söstøvler — men var af simplere Ar-
beide.

Af andre Bekleedningsgenstande
vare udstillede

forskjellige Udstriker fra
Brødrene Kollig i Bergen

(Fotlands Tricotagevæveri) som alt
var vel arbeidet.

Nogle lange tykke Udstriker til
at have i Söstøvlerne ^{udstillede} vare fra Kom-
teer i Vardø, hvor de bestandig brü-
ges. Foruden ved en eiendommelig Strik-

ning i bemærkede de sig ogsaa derved
at de ere lovede eller firkede og an-
saes disse af Bedømmelsescom-
mitteen at vere meget hensigtsmæs-
sige.

De fra Sverige udstillede Beklædnings-
gjenstande vare billige, men ogsaa til-
lige simple og havde ingen særgne
Fortrin som vare at lægge Mærke til.

Af Maas i Scheveningen

var udstillet en Vinterklædning og en
Trentimmerhat samt Pære og Støv-
ler i Plet af Skind, hensigtsmæssige
naar Fiskeren man springe overbord
paa udyrkede Steder, men neppe an-
vendelige hos os.

Fra P. Jentoft i Ransviken
er udstillet et stort Reiseteppe - Pæle
eller Sengeteppe - som er varmt og godt
arbejdet og oftere bruges i Nordland, men
Prisen 12 Spidre, vil gjøre det et Anskaf-
felse umulig for den fattige Fisker.

Blandt de særdeles instruktive og
gode Tegninger fra Rusland udstillede
af Hofraad Alex. Schütz Odessa.

over alt, Fiskebedriften ved hvilde Havet
og Ishavet vedkommende, findes
ogsaa Tegninger af Bygninger, hvilkes
Afdelinger ikke kan undlade at om-
tale med den samme Anerkendelse
som den man tildele disse Tegninger
i sin Helhed.

Til Fiskeriene reiser Fiskeren her som
til en Fest; den Omstændighed at han
der træffer sammen med Folk fra alle
Landets Kanter ægger ham til Anstræn-
gelse for at vise sig ved dette store Møde
fra en saa fordelagtig Side som muligt;
hans hele Udrüstning er derfor forholds-
vis til hans daglige Stel det bedste,
han kan præstere; dette gjælder hans
Beklædning og det gjælder hans Pro-
viantering: aldrig lever han bedre og
rigeligere, end netop paa Fisket, og hvis
ikke Fisket aldeles mislykkes, saasom
han mangler Borne til at completere
sin Nistebomme, naar den i enkelte
Retninger bliver lærs, vil man i
Regelen finde at han har baade til
strækkelig og god Kost.

Den af

J. L. Jentoft i Balstad
udstillede Nistebomme - Kalmand-
kost til Lofotfisket - var vel forsynet.

Afdelingen har imidlertid troet at
burde bemærke, at det almindelig
brugte Havrebrød, foruden i sit Sags
at være meget simpelt, neppe er ganske
hensigtsmæssigt, fordi det er tørt, u-
smageligt, althor voluminøst, og let
udsat for at bedæres ved Fugtighed.

Den maa da fremføres ^{saavel} Brødet fra

J. J. & C. Ulrich i Rotterdam,
hvis fineste Sorter var udmærket men
ikke egentlig hører denne Udstilling til,
og hvis simpleste Sorter, Skibebrødet,
til Pris af 2 Spid 90 Skilling pr 1000,
maa anses for særdeles hensigts-

mæssigt.

Senom höiere har Afdelingen
fundet at burde sette det af

P. Gendron i Coïron

udstillede Skibsbrød, der er særdeles
velsmagende og af god Konsistens.

Dets Prisbillighed 34 frs og 38 frs
pr 100 Kilogr., eller omtrent 3 Spdr a
3 Spdr 40 for 100 R, anbefaler det ogsaa,
forudsat at det, som Afdelingen anta-
ger, er rent Hovedbrød.

Kunde saadant Brød fortrænge vore
nationale Fladbrødsorter ialfald fra
Kisteommerne eller Kistekisterne
for Afdelingen at meget vilde være
vindet, ligesom det ogsaa maatte have
Forrømmet for vort almindelig sure
Skibsbrød.

fra Sverige er udstillet en hel
Deel Meelvarter og Grynvarter, der ri-
meligvis som Handelsvare vil kunne
aaale Concurrence, men af de derfor
udstillede Provianteringsgjenstande til-
trækker især det af

A van Reis i Götneborg

udstillede kornsaltede Hjör og Fleesk
sig Afdelingens Opmarksomhed.

Det er aldeles udmærket baade hvad
Qualitet og Behandling angaar og dets
Pris 7½ Spdr pr 100 R altsaa 4½ pr Mark
er saa lav at det med Fordeel maatte
kunne foreskrives hertil.

Fra A Røsing
er udstillet Mælk i for Form, Formelk,
der antages at være udmærket, og
hvis denne fremstillet i det Store,
kunde leveres saa billig, at den kunde
bruges almindelig blandt Fiskerne,
vilde den visselig være en værdifuld
Tilgift til hans Proviant, og fortje-
ner dette Produkt en høj Grad af
Opmærksomhed.

Fra Blot, Bailogne
er udstillet 16 Statuetter i brønds-
Leer, fremstillede Fiskere i for-
skjellige Stillinger: denne Samling
er meget interessant, men det er
vanskeligt deraf at kunne bedømme
Dagternes Hensigtsmæssighed, fordi
man ikke kjender Stoffet, hvorfra de
ere gjorte. Udførelsen af disse Statu-
etter er aldeles udmærket og Afdelingen
har derfor troet at burde give denne
Samling en værdelig Anerkjendelse.
De populære Skrifter som ere udlagte
~~som ere udlagte~~, kan Afdelingen ikke
indlade sig paa nogen Kritik over,
da dertil fordres en mere speciel
Indgaaen paa hvert enkelt Skrift end
Styret kan befatte sig med. Den skal
derfor indskrænke sig til at nævne
de vigtigste udlagte Skrifter:

Fra Sverige:

Wright,

Scandinavien's fiske med Plancher.
rigtignok intet populært Skrift, men
et rent Pragtwerk.

Widegreen

Bidrag til Kundskaben ^{om} Sveriges
Salmonider.

Bystrom

Om fiskodling i fremmande länder.

Uggle & S. & C.

Anvisning til forbedret Tilberedning
af Kaviar og Klippfisk.

Fra Rusland er desuden indstillet af
Hofraad Alex. Schütz, Odessa.

Die Fischerei in weissen Meer, in
nördlichen Ocean und in den Züflüs-
sen derselben, — Manuskript, samt

Die Fischerei in Caspischer Meer
und in den Züflüssen desselben —

Manuskript, samt litograferede Teg-
ninger for at illustere Bedriften i
Hvidehavet og Ishavet. — Alt udmer-
ket i sit Slags, hvorfor Afdelingen har
tildjendt ham Medaille.

Fra Nederlandene, Skottland og
Irland og fra Rusland forskellige offi-
cielle Documenter angaaende Fiske-
rierne, Parliamentsakter og Rapporter
o. s. v.

At dette sidste Slags skulde man

have ventet at finde en fuldstandig
Samling for Norge, hvor netop Fiske-
riene i de senere Aar. har været Gjen-
stand for Drøftelse og Endberetninger
af forskjellige Kommitteer og Kommis-
sioner. Det havde været ønskeligt om
disse samlet havde været fremsendt fra
Regjeringen, som vel alene har Adgang
til at skaffe dem Tilværelse, men, naar und-
tages nogle Beretninger om Lofotfisket
og Vårsildfisket, indsendte fra Spyns-
cheferne, findes ingen officielle Skrifter
fra Regjeringen.

Naar saa nævnes 2 Brochurer af
W. Sundt
"om Kystbedriften" og "Paa Havet" og
en Veiledning om Fiskeudrustning
af W. G. Hestring, saa har man
den hele norske Del af Udstillingen
endog Löbergs Skrift om Fiskerierne
mangler, saavidt Afdelingen har kun-
net opdage!*

I Hentoid til Ovenstaaende Ulla-
der Afdelingen sig at ^{forplaa} ~~indstille~~ ^{for} til
den samlede Jury at tildele:

Medalje til:

1. P. Gendron, i Couëron, for Melbrød

2. A. von Reis, i Göttingen, for Forsal-

ket Kjød og Fløsk

3. Eugene Plot, for 16 Statuetter frem-
skillede franske Fiskere.

4. Hofraad Alex Schultz, Odessa,
for Skrifter og Tegninger over Fiske-
rieme.

og Mention honorable til:

1. John Martin i Cellardyke, for
Plicklader.

2. J. L. Sensoff, Balstad, for
Modell af en Rorbo

3. Lockert & Paulsen, Skjoldhavn
for en fuldstandig Skinddragt.

~~4. Hofraad Alex Schultz, Odessa,~~
~~for Beskrivelse og Tegninger af de~~
~~russiske Fiskerier ved Hvidhavet~~
~~og Senhavet,~~

4. J. J. & C Merich i Rotterdam,
for Skibbrod,

5. Adonis i Boulogne s/mre.
for 11 Støvler

6. A. Rosing, for Tormelk

Bergen, Jurys særskilte Udvalg b,
d. 6te September 1865.

Wm. Janssen Kolund
Fædernes H. C. Schmidt

